

Інформаційний бюлетень НС

**NSDAP/АО : PO Box 6414
Lincoln NE 68506 USA
www.nsdapao.org**

#1080

26.11.2023 (134)

Міхаель Кюнєн

Політичний солдафонство: Традиції та дух SA

Частина 3

ТРАГЕДІЯ СА (1933/34)

30 січня 1933 року, здавалося, виправдало всі сподівання революційних борців: Перемогу здобуто, фюрер став рейхсканцлером, НСДАП перетворилася на провідну політичну силу німецької нації, її штурмовий загін нестримно розбухав - до червня 1934 року коричневу сорочку СА з гордістю носили вже понад три мільйони німецьких чоловіків, начальник штабу був рейхсміністром, а на переможному партійному з'їзді у вересні 1933 року його символічно виокремили як найсильнішу після Гітлера особистість, майже рівну фюрерові. І все ж, на задньому плані, в СА зростало обгрунтоване невдоволення:

Занадто мало говорили про усвідомлення і здійснення націонал-соціалістичної революції, занадто багато - про "національне повстання", яке вже завершилося. Але союз і компроміс з усе ще сильною реакцією в рейхсвері, адміністрації та економіці не був перемогою, це була лише половина успіху. Боротьба СА завжди була спрямована проти Червоного фронту і реакції, відтоді, як 9 листопада 1923 року реакція зрадила і розстріляла перших націонал-соціалістичних революціонерів. Червоний фронт був послідовно ліквідований і остаточно розгромлений після 30 січня 1933 року, національна революція перемогла - але де ж була соціалістична

революція, яка повинна була і повинна тепер послідовно ліквідувати реакцію?

Навіть цитоване новорічне послання фюрера, попри всю його відчутну теплоту і вдячність, звучало якось незрозуміло і змазано:

Рейхсвер мав продовжувати захищати Рейх ззовні, а СА - зсередини? Що це могло б означати конкретно: захист зсередини, що фактично мало б означати контроль над усім апаратом державної безпеки та його реорганізацію. Але про це не могло бути й мови - хоча СА неодноразово використовувалася як "допоміжна поліція", а деякі керівники СА були призначені начальниками поліції, поліція і апарат безпеки жодним чином не були підпорядковані керівництву СА в цілому, як це було б необхідно і потрібно для того, щоб СА дійсно могла виконати це завдання. Чи мав би Рем для цього очолити Міністерство внутрішніх справ? - Про це також не йшлося.

Керівництво СА так само скептично ставилося до "розподілу праці" з Рейхсвером:

Націонал-соціалістичні революціонери з оточення Ернста Рьома були майже всі колишніми фронтовими офіцерами, а згодом керівниками Фрайкорпусу - політичними солдатами, які були витіснені з Рейхсверу і вже давно зрозуміли, що ця, на перший погляд, аполітична сила, насправді була дуже політичним інструментом влади реакції. Ернст Рем і його співробітники розуміли логіку революції, що революція тільки тоді дійсно безпечна, коли вона створила власну революційну армію!

Тому в першій половині 1934 року внутрішня напруженість дедалі більше зростала: СА вимагала "другої революції" проти реакції і, як рішучий крок до цього, перетворення СА на озброєну народну міліцію, а також переведення відповідних керівників і підлеглих в офіцерському і унтер-офіцерському складі до рейхсверу, щоб мати можливість політично контролювати його. З поєднання обох елементів - створення високотехнічних, потужних і швидко розгорнутих невеликих націонал-соціалістичних елітних сил з опорою на народне ополчення, що складалося практично з усіх чоловіків призовного віку, - мала постати бажана націонал-соціалістична народна армія під керівництвом штабу СА і вирвати з рук реакції її вирішальні засоби влади.

Отже, старий подвійний характер СА знову став дедалі очевиднішим: хоча вона завжди залишалася необмеженим підрозділом партії відповідно до її самосвідомості, тепер вона не лише хотіла знову стати військовою одиницею, як у минулому, але й хотіла бути революційною народною армією

майбутнього! Зрештою, саме для цього Рем відібрав і просував її ще в 1919 році. Зрештою, саме так він завжди розумів своє завдання як лідер СА. І це також відповідало - як уже згадувалося - логіці НСДАП як революційної партії, яка стверджувала: **"Партія керує державою!"**.

У своїх осередках партія вже в період боротьби створила "тіньову державу", яка після революції повинна була проникнути в буржуазний державний апарат і трансформувати його в націонал-соціалістичному сенсі. І в цій тіньовій державі СА завжди відігравала роль майбутньої народної армії. Ані керівництво СА, ані пересічні бійці СА тепер не розуміли, чому після захоплення влади ця вимога дедалі частіше приносилася в жертву на всіх рівнях - але передусім щодо завдань СА - на користь компромісу і поділу влади та завдань з реакцією.

За підтримки трьох мільйонів бійців СА, які, навіть незброєні, вже чисельно були найсильнішим фактором влади в Рейху, Ернст Рем почав протидіяти: Передбачаючи очікувану другу фазу революції, він почав трансформувати і реорганізовувати СА у військове формування, і через ефектні заклики груп СА по всьому Рейху, через промови, прокламації і марші, він чинив все більший тиск. Він заявив:

"Якщо буржуазні душі вважають, що досить того, що державний апарат отримав іншу вивіску, що національна революція вже занадто затягнулася, то ми раді з ними погодитися; дійсно, настав час, щоб національна революція припинилася і стала національною соціалістичною революцією. Подобається це їм чи ні, ми продовжимо нашу боротьбу. Коли вони нарешті зрозуміють, що стоїть на кону, з ними, якщо вони не хочуть, без них, а якщо доведеться, то проти них".

І, нарешті, 18 квітня 1934 року відбулося відкрите оголошення війни реакції, яке вже неможливо було перевершити, коли Ернст Рем у своїй промові заявив про це:

"Але ми зробили не національну революцію, а націонал-соціалістичну революцію, причому ми робимо особливий наголос на слові "соціалістичну"! Там, де ці національні сили за цей час, окрім свого національного мислення, засвоїли і практично практикують соціалізм, вони можуть і далі йти з нами. Але якщо вони думають, що заради них ми зробимо хоч найменшу поступку нашій послідовній соціалістичній волі, то вони глибоко помиляються.

Реакція і революція - природні смертельні вороги. Через них не можна перекинути мости, бо одне виключає інше. З незбагненої поблажливості

новий режим у Німеччині, прийшовши до влади, не став безжально розправлятися з носіями і поплічниками старої і ще старішої системи. Сьогодні на державних посадах перебувають люди, які ще не відчували подиху духу націонал-соціалістичної революції. Ми не закидаємо їм, що їхні погляди відстали від розвитку подій, хоча й не вважаємо щасливим той факт, що вони були усунуті замість того, щоб бути поставленими в рівні умови. Але ми зламаємо їм шиї твердо і нещадно, якщо вони посміють підтвердити цю реакційну позицію".

Такі та подібні прокламації, які десятками повторювалися протягом цих місяців, дедалі частіше породжували чутки про те, що Ернст Рем планує путч - що друга революція, яку він вважав необхідною, має бути викликана повстанням СА. Але це було б цілковитою помилкою щодо Рьома:

Ернст Рем завжди був вірним і відданим послідовником фюрера - щоправда, не візантійським підлабузником і улесливим, а впевненим у собі і самостійно мислячим другом. Озброєнням елітних загонів СА (Stabswache), реорганізацією СА як військової сили та своїми закликами і прокламаціями Рем не готував державного перевороту, який навряд чи можна було б здійснити у такий відкритий і провокаційний спосіб. Завжди було зрозуміло, що друга фаза революції має розпочатися не проти Адольфа Гітлера, а разом з ним; але також завжди було зрозуміло, що Рем, як і в 1924 році, подасть у відставку і віддасть своє доручення, якщо фюрер вирішить проти нього. Яскравим доказом цього є те, що Рем не пішов у відставку з болівійської армії після повернення до Німеччини, а лише взяв відпустку - іншими словами, залишив собі шлях назад на випадок, якщо йому не вдасться реалізувати свої ідеї! Отже, ні 30 червня 1934 року, ні пізніше не існувало жодної загрози повстання СА: "Путч Рьома" насправді був путчем проти Ернста Рьома - він став можливим завдяки війні нервів та інтригам реакції, яка обдурила фюрера.

Однак тут не варто вдаватися до дешевої критики Адольфа Гітлера: Рем не хотів перевороту, але він хотів чинити тиск - у тому числі й на фюрера, щоб схилити його до своїх ідей. Вже одне це було порушенням "основного закону" СА, яка не має права проводити власну політику, але завжди повинна залишатися бойовим підрозділом партії і підпорядковуватися її стратегії і тактиці. Таке порушення, безумовно, виправдовувало б відсторонення начальника штабу. Воно також було безвідповідальним у такій напруженій внутрішньополітичній атмосфері, в якій жоден путч СА не був можливий, але реакційний путч Рейхсверу був постійно можливий і також неодноразово загрожував. Такий переворот міг призвести до громадянської війни!

Обманутий путчовими чутками та інтригами реакції, посилений суперниками Рьома в партії, під тиском начальника генерального штабу та

під загрозою реакційних реставраційних зусиль, Гітлер 30 червня 1934 року вдався до дій, які, на його думку, допомогли запобігти громадянській війні, що насувалася. На цьому тлі страта лідерів СА стає зрозумілою. Не можна і не треба хотіти виносити судження про провину і трагедію зі зручного крісла історичного спостерігача, п'ятдесят років потому!

Однак з історичного досвіду можна винести уроки для сьогодення і майбутнього - як ми це вже зробили з першою трагедією СА 9 листопада 1923 року: Внутрішня напруга подвійного характеру СА - військового чи суто політичного - двічі вивільнялася у драматичних подіях: 9 листопада 1923 р. та 30 червня 1934 р. Обидва рази СА була на вершині своєї могутності, і обидва рази вона втратила цю могутність у кривавих сутичках, які не залишили їй жодного шансу. Після 1923 року рішення позбавити СА військового характеру і перетворити її на виключно пропагандистську партійну армію було правильним. Тоді Ернст Рем помилявся. Завданням СА було не перемогти систему, з якою вона боролася військовим шляхом, а зібрати у своїх лавах бойову еліту нації і на прикладі її духу СА залучити до націонал-соціалізму широкі народні маси, щоб уможливити легальну революцію для НСДАП. Саме так ми розуміли традицію SA і саме так ми застосовуємо її до сьогоденних часів боротьби.

Однак 30 червня 1934 року націонал-соціалістичний рух вже був при владі, СА, по суті, виконала своє завдання. У такій ситуації, однак, тепер мова йде про те, щоб просочити націонал-соціалістичним духом всі інститути і bastiони влади буржуазної держави, трансформувати їх і поставити під владу партії. Це стосується, перш за все, всіх структур внутрішньої та зовнішньої безпеки держави. Ці сфери є класичними завданнями переможної SA та організованої в ній войовничої еліти нації! Без такої боротьби з bastiонами влади буржуазної реакції революція залишається незавершеною, вона неминуче зазнає поразки і зазнає краху під великими навантаженнями, як це врешті-решт і сталося. Отже, цього разу Ернст Рем мав рацію.

Послідовна і нещадна боротьба з реакцією є, таким чином, сьомою вимогою традиції СА. З огляду на криваву і трагічну історію СА та її великого начальника штабу, ми цілком свідомо і невблаганно дотримуємося цієї традиції СА, яка чітко виражена у вже цитованих словах Ернста Рьома:

"Реакція і революція - природні смертельні вороги. Не можна перекидати мости через них, бо одна виключає іншу".

